

Sygn. akt III Ca 834/13

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Jacek Małodobry SSO Zofia Klisiewicz (sprawozdawca) SSO Urszula Kapustka
Protokolant:	insp. Jadwiga Sarota

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2014r.

na rozprawie

sprawy z wniosku K. B.

przy uczestnictwie: L. C. i Miasta N.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 21 maja 2013 r., sygn. akt I Ns 1406/10

postanawia:

- oddalić apelację,***
- orzec, że wnioskodawczynie i uczestnik ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.***

Sygn. akt III Ca 834/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21.05.2013r. Sąd Rejonowy w Nowym Sączu w sprawie z wniosku K. B. z udziałem L. C. przy uczestnictwie interwenienta ubocznego Miasta N. o podział majątku wspólnego ustalił, iż przedmiotem postępowania jest:

- spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. przy ul. (...) o wartości 155 395 zł,

2. samochód osobowy marki O. (...) o wartości 8 280 zł,
3. zestaw garnków P. o wartości 3 500 zł,
4. okap kuchenny M. o wartości 225 zł,
5. meble (łazienka i przedpokój) o wartości 490 zł,
6. meble pokojowe z salonu o wartości 1 612 złotych (pkt I sentencji).

W wyniku podziału majątku wspólnego stron przyznał:

1. na wyłączną własność wnioskodawczynie K. B. samochód osobowy marki O. (...) o wartości 8 280 zł,
  2. na wyłączną własność uczestnika L. C.:
    - a) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w N. przy ul. (...),
    - b) zestaw garnków P.,
    - c) okap kuchenny M.,
    - d) meble (łazienka i przedpokój),
    - e) meble pokojowe z salonu,
- o łącznej wartości 161 222 zł (pkt II sentencji).

Zasądził Sąd od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem dopłaty do jej udziału w majątku wspólnym kwotę 47 703,28 zł, której płatność odroczył i ustalił jej wymagalność w terminie 14 dni od daty wydania przez wnioskodawczynię na rzecz uczestnika lokalu opisanego w punkcie I, wartość przedmiotu postępowania ustalił na kwotę 169 502 zł (pkt IV sentencji), nakazał wnioskodawczynie aby wydała uczestnikowi lokal mieszkalny położony w N. przy ul. (...) w stanie wolnym (pkt V sentencji), z tym że ustalił iż wnioskodawczynie przysługuje prawo do otrzymania lokalu socjalnego, którego obowiązek dostarczenia obciąża Gminę N. (pkt VI sentencji) i w związku z tym wstrzymał wykonalność punktu V postanowienia do czasu przedstawienia wnioskodawczynie przez Gminę N. oferty najmu lokalu socjalnego (pkt VII sentencji), nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu) od wnioskodawczynie kwotę 300 zł, a od uczestnika kwotę 1 421,81 zł tytułem części wydatków uiszczonych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa (pkt VIII sentencji). Pozostałymi nieopłaconymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (pkt IX sentencji) i stwierdził, że wnioskodawczynie i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt X sentencji).

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczynie K. B. i uczestnik L. C. zawarli związek małżeński w dniu (...) w N.. Wyrokiem z dnia 17.12.2009r. został orzeczony rozwód małżeństwa stron, a wyrok ten stał się prawomocny w dniu 8.01.2010r. i z tym dniem ustala wspólność małżeńska stron.

Wnioskodawczynie na początku małżeństwa pracowała jako sekretarka medyczna, ale po urodzeniu dziecka przestała pracować zawodowo i zajmowała się domem w tym wychowywaniem czwórki dzieci, uczestnik zaś skupiał się na pracy zawodowej i zapewniał rodzinie środki finansowe. Pierwsze dwa lata po ślubie (1978-1980) strony mieszkały u rodziców oraz w wynajętym mieszkaniu u siostry wnioskodawczynie. W 1976r. uczestnik został wpisany do rejestru kandydatów (...) Spółdzielni Mieszkaniowej. Na mieszkaniowej ksiąŜeczce oszczędnościowej posiadał w tym dniu wkład w kwocie 12 100 zł. Na dzień 4.12. 1978r. na mieszkaniowej ksiąŜeczce oszczędnościowej zgromadzone były środki w kwocie 25 540 zł, w tym kwota 13 540 zł, która pochodziła ze wspólnych środków małŜeńskich i pomocy rodziców zarówno wnioskodawczynie jak i uczestnika. Udział procentowy wkładu na lokatorskie prawo wynosi 54,47% wartości rynkowej mieszkania. Oszacowana wartość rynkowa nakładu z majątku osobistego uczestnika w postaci

wpłaty wkładu z jego książeczki mieszkaniowej wynosi kwotę 40 101 zł. Rodzice wnioskodawczynie posiadali lokal z kwaterunku przy ul. (...)w N.i gdy stało się to możliwe, zamienili na dwa mniejsze, w tym przydział otrzymały strony na mieszkanie przy (...), które przydzielono im w dniu 12.03.1980r. W roku 2001 strony zakupiły samochód O. (...)za środki pochodzące ze sprzedaży poprzedniego ich samochodu – F. (...), wynagrodzenia za pracę uczestnika oraz z darowizny jakie czynił na rzecz obojga małżonków ojciec wnioskodawczynie – W. B.. W 2003r. w trakcie kryzysu małżeństwa stron, gdy wnioskodawczynie nie dysponowała samochodem, W. B.podpisał oświadczenie, że środki jakie wydatkował na samochód stron (pierwsza zaliczka i późniejsze raty) darowane były wyłącznie córce. Aktualna wartość samochodu wynosi kwotę 8 280 zł. Uczestnik otrzymał tytułem spadkobrania nieruchomości, którą sprzedał za 15 000 zł., a kwotę przeznaczył na sfinansowanie remontu mieszkania stron oraz zakup mebli kuchennych. Remont w latach 2006 # 2007 obejmował wykonanie podłóg w mieszkaniu, położenie płytek ściennych w łazience i kuchni, montaż nowej armatury łazienkowej, malowanie mieszkania, wymianę drzwi wewnętrznych (3 szt.). Oszacowana wartość rynkowa nakładów na remont lokalu wynosiła kwotę 7 645 zł. Koszty remontu zostały pokryte w ten sposób, że wnioskodawczynie pokryła koszty robocizny (1 468 zł), zaś wnioskodawca zapewnił wszystkie materiały (3 685 zł). Uczestnik w latach 2007 i 2010 czynił starania aby przekształcić spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu w prawo własności, jednakże z uwagi na sprzeciw wnioskodawczynie do takich czynności nie doszło. Wartość rynkowa lokatorskiego spółdzielczego prawa do lokalu wynosi obecnie 155 395 zł. Po rozwodzie czynsz za mieszkanie płacony był przez uczestnika. Ponościł on również częściowo opłaty z tytułu mediów, a łączna kwota, którą uczestnik uiścił z tego tytułu wyniosła 13 749,44 zł. W roku 2007 strony zaciągnęły kredyt na zakup mebli do salonu oraz pokoju dzieciennego i kredyt ten został w całości spłacony w czasie trwania małżeństwa. Wartość wyposażenia mieszkania została ustalona przez Sąd na podstawie opinii biegłego A. W.. Od 18.11.2010r. wnioskodawczynie pracowała jako pokojowa w hotelu z wynagrodzeniem brutto 1 317 zł miesięcznie, obecnie zawarła umowę o pracę na czas określony do 31.12. 2013r., w przedsiębiorstwie (...)z wynagrodzeniem miesięcznym wraz z premią 639 zł netto. W 2010r. wnioskodawczynie przeszła operację w ramach terapii zespołu cieśni nadgarstka, jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim z orzeczoną niepełnosprawnością do dnia 31.10.2014r. Otrzymuje alimenty na siebie w kwocie 200 zł, syn K.jest alimentowany w kwocie 500 zł. Uczestnik pracuje jako kierowca w transporcie międzynarodowym, obecnie zatrudniony jest w przedsiębiorstwie (...)na czas nieokreślony w wymiarze pełnego etatu z wynagrodzeniem minimalnym, przy czym biorąc pod uwagę otrzymywane diety, wynagrodzenie uczestnika wynosi średnio około 4 000 zł miesięcznie. W czasie pobytu w N.zatrzymuje się u jednego z synów.

Majątek wspólny K. B. i L. C. po zsumowaniu wartości wszystkich składników majątkowych wchodzących w skład majątku wspólnego, wart jest łącznie 169 502 zł, a udział każdego z małżonków w majątku wspólnym wynosiłby kwotę 84 751 zł.

Sposób podziału majątku wspólnego ostatecznie nie był co do zasadniczych kwestii sporny, strony zgodnie wnosiły o przyznanie uczestnikowi lokatorskiego prawa do lokalu, zestawu garnków, natomiast samochód osobowy jak również odpowiednia spłata miała przypaść wnioskodawczynie.

Kwestią sporną pozostawała ocena czy dokonana przez rodziców wnioskodawczynie zamiana mieszkań rodzi skutki prawne dla oceny powstania majątku dorobkowego stron i winna być uwzględniona w toku postępowania, ustalenie czy darowizny dokonywane przez ojca wnioskodawczynie na zakup samochodu O., czynione były na majątek wspólny czy też na jej majątek odrębny, jak również w jaki sposób winny być rozliczone nakłady uczestnika z majątku osobistego na majątek wspólny, czynione po rozwodzie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie w zakresie w jakim twierdziła, iż w czasie trwania małżeństwa ojciec jej wyłącznie darował środki na pomoc w sfinansowaniu samochodu. Z okoliczności sprawy wynikało bowiem, że darowizny czynione przez W. B.przeznaczane były na rzecz obojga małżonków. Zdaniem Sądu Rejonowego oceniając logicznie i zgodnie z doświadczeniem życiowym, najbliżsi krewni osób wstępujących w związek małżeński pomagają i czynią prezenty obojgu małżonków, gdyż odmienne traktowanie małżonków źle wpływałoby na ich przyszłe relacje rodzinne. Dopiero w czasie kryzysu małżeńskiego w 2003r, kiedy wnioskodawczynie nie dysponowała samochodem, jej ojciec zastrzegł, że dokonane przysporzenia dokonywał wyłącznie na jej rzecz. Sąd podzielił opinię biegłego A. W.jako fachową i rzetelną przy uwzględnieniu opinii uzupełniającej oraz odpowiedzi na zarzuty wnioskodawczynie do

opinii. Fakt dokonanej „zamiany” mieszkań przez rodziców wnioskodawczyni, na który powoływała się, w ocenie Sądu Rejonowego nie powodował skutków prawnych prowadzących do przyjęcia, iż przed zawarciem małżeństwa rodzice wnioskodawczyni poczynili na jej rzecz darowiznę, która winna podlegać rozliczeniu w toku postępowania. Sąd uznał, iż stosownie do zasady surogacji, nie wchodzi w skład majątku wspólnego meble kuchenne na wymiar, albowiem zostały sfinansowane ze środków jakie uczestnik uzyskał na skutek spadkobrania.

Zgodnie z w/w ustaleniami i mając na uwadze zawartą ugodę co do części ruchomości oraz treść oświadczeń stron – Sąd uznał jako majątek wspólny spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, samochód O. (...), zestaw garnków P., okap M., meble w łazience i przedpokoju i meble z salonu.

Sumę poniesionych przez uczestnika nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny wyliczył na kwotę 43 786 zł, a przyjmując połowę nakładów, która winna być zwrócona uczestnikowi, odliczył Sąd od spłaty kwotę 21 893zł. Łączna kwota opłat jakie uiścił uczestnik po rozwodzie na poczet kosztów związanych z eksploatacją mieszkania wyniosła 13 749,44 zł, a połowa to kwota 6 874,72 zł i taką Sąd uwzględnił w rozliczeniu. Uczestnik otrzymał na skutek podziału równowartość kwoty 161 222 zł, zaś wnioskodawczyni otrzymała równowartość kwoty 8 280 zł. Różnica pomiędzy udziałem wnioskodawczyni, a przyznaną kwotą 8 280 zł wyniosła kwotę 76 471 zł. Od tej kwoty odjął Sąd kwotę 21 893 zł (połowa nakładów uczestnika) i od otrzymanej wartości - 54 578 zł odliczył kwotę 6 974,72 zł jaką uczestnik po orzeczeniu rozwodu wydatkował na przedmiot wspólny ponad swój obowiązek, a różnicę stanowiącą kwotę 47 703,28 zł zasądził. Sąd odroczył płatność i wymagalność spłaty aby wykluczyć sytuację, w której wnioskodawczyni oczekując na ofertę zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego i nadal zamieszkując w lokalu należącym do uczestnika, mogła natychmiast domagać się uiszczenia należnej jej kwoty. Wówczas to uczestnik poniósłby przedwcześnie ciężar finansowy dopłaty, nie mogąc jednocześnie w żaden sposób dysponować przyznanym mu lokalem. W taki sposób Sąd uwzględnił interes wnioskodawczyni, która do czasu przedstawienia jej oferty zawarcia umowy najmu będzie zamieszkiwać w lokalu uczestnika i jednocześnie interes uczestnika by ten nie mogąc korzystać z lokalu nie musiał jednocześnie dokonywać na rzecz wnioskodawczyni spłaty. Sąd biorąc pod uwagę fakt, iż wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną, jak również wychowuje małoletniego syna K. C. – ustalił, że przysługuje jej prawo do otrzymania lokalu socjalnego i na zasadzie art. 14 ust. 6 ustawy o ochronie praw lokatorów... wstrzymał wykonalność wydania lokalu do czasu zaoferowania wnioskodawczyni oferty przez miasto N.. Odnośnie kosztów Sąd uznał, że wydatki powinny obciążać wnioskodawczynię i uczestnika po połowie i orzekł stosownie do wielkości wydatków, mając na względzie częściowe zwolnienie wnioskodawczyni od kosztów.

Powyzsze postanowienie zaskarżyła wnioskodawczyni apelacją, w której zarzuciła naruszenie prawa materialnego, to jest art. 33 kro w zw. z art. 45 kro poprzez błędne zastosowanie i uznanie iż kwota 6 874, 72 zł tytułem połowy opłat czynszowych za mieszkanie przy ulicy (...) powinna zostać potraktowana jako nakład z majątku osobistego uczestnika na majątek wspólny, podczas gdy w sprawie rozwodowej uczestnik zobowiązał się do pokrywania wszelkich opłat i należności czynszowych, w związku z utrzymaniem mieszkania, a w zamian wnioskodawczyni zgodziła się na zmniejszenie kwoty alimentów, nadto zarzuciła naruszenie art 212 § 3 kc, przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie że jej interes winien być zabezpieczony jednakowo z interesem uczestnika poprzez odroczenie terminu spłaty do czternastu dni od opróżnienia przez nią lokalu mieszkalnego, podczas gdy sam fakt dalszego jej zamieszkiwania nie pozbawia uczestnika możliwości zamieszkania wraz z nią, a odroczenie w taki sposób spłaty, stanowić będzie dla niej znaczne utrudnienie, bowiem przeprowadzając się do proponowanego jej lokalu socjalnego będzie musiała mieć środki by dokonać niezbędnych prac remontowych, a nie ma pewności, że otrzyma w terminie spłatę od uczestnika. Wnioskodawczyni zarzuciła również naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 217 kpc i art. 233 kpc przez nieuzasadnione pominięcie dowodu z oświadczenia jej ojca o przekazaniu kwoty odpowiadającej połowie wartości samochodu i nie uwzględnienie jej jako jej nakładu z majątku osobistego.

Wskazując na powyższe zarzuty apelująca wnosiła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zastąpienie w pkt III kwoty 47 703,28 zł kwotą 58 718 zł, zastąpienie w pkt III zapisu w zakresie odroczenia płatności i ustalenia wymagalności spłaty na jej rzecz na zapis spłaty w terminie czternastu dni od uprawomocnienia się orzeczenia, ewentualnie jego uchylenie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania w tym zakresie i zasądzenie od uczestnika na jej rzecz kosztów postępowania. Skarżąca wywodziła że

sąd bezpodstawnie odmówił wiarygodności dowodowi, z treści którego wynikało że na zakup samochodu jej ojciec przeznaczył połowę kwoty i to winno być rozliczone jako jej nakład z majątku osobistego. Podnosiła również, że krzywdzące jest dla niej rozstrzygnięcie w zakresie terminu spłaty, podając, że w chwili kiedy uzyska propozycję zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego będzie potrzebować środków dla jego wyremontowania i urządzenia, a orzeczenie sądu w tym zakresie, nie daje jej takiej możliwości by środki te uzyskała przed opuszczeniem lokalu mieszkalnego.

Uczestnik wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego i wnosił o przeprowadzenie dowodu z dokumentów na okoliczność uiszczenia po wydaniu orzeczenia przez Sąd I instancji dalszych kwot tytułem czynszu na mieszkanie i wnosił o odliczenie ich połowy od należnej wnioskodawczyni spłaty.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest niezasadna

Postanowienie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

Brak podstaw do uwzględnienia apelacji bowiem zarzuty w niej podniesione nie zostały skutecznie wywiedzione.

Nie zachodzą również podstawy do uwzględnienia apelacji, które Sąd Okręgowy bierze pod rozwagę urzędu - art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia Sądu Rejonowego oraz wnioski prawne wyciągnięte na ich podstawie i przyjmuje je za własne.

Sąd Okręgowy podziela również ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy jako uwzględniającą przesłanki z art. 233 kpc. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy zasadnie odmówił wiarygodności oświadczeniu ojca wnioskodawczyni, iż ten darował jej kwotę, która miała odpowiadać połowie wartości samochodu, a która to kwota miała wejść do jej majątku osobistego. Oświadczenie to bowiem nie zostało sporządzone w dacie kiedy pieniądze te miały być przez ojca przekazane, ale w czasie kiedy strony pozostawały w konflikcie, co sama wnioskodawczyni przyznała. Podpisanie przez ojca oświadczenia w niejasnych okolicznościach dwa lata po przekazaniu pieniędzy także nie jest bez znaczenia dla oceny jego prawdziwości. Nie negując okoliczności iż ojciec wnioskodawczyni pomagał jej rodzinie, stwierdzić jednak należy, że pomoc ta była na rzecz obojga małżonków. W sytuacji gdy w rodzinie stron pracował zawodowo tylko uczestnik, a na utrzymaniu mieli czworo dzieci, to oczywistą rzeczą jest, że ojciec wnioskodawczyni chciał pomóc jej rodzinie w miarę swoich możliwości, ale nie w taki sposób, by tworzyć wnioskodawczyni majątek osobisty. Należy zauważyć, że samochód w dacie zakupu kosztował kwotę 35 000 zł (k.62), a ojciec wnioskodawczyni miał przekazać na ten zakup kwotę 5 000 zł, a następnie partycypować w uiszczaniu rat dopóki się nie ożenił – przez 2 lata (k.62, 308), przy czym raty były rozłożone na 8 lat, a kredyt wynosił 10 698,82 CHF (k. 24-25). Porównując przekazaną kwotę przez ojca wnioskodawczyni do wartości całego samochodu stwierdzić należy, że była to zwyczajowa pomoc jaką rodzice świadczą rodzinom swoich dzieci. Taką pomoc, jak wynika z zeznań wnioskodawczyni, świadczyli również rodzice uczestnika opłacając im czynsz za mieszkanie (k.308). Przede wszystkim przekazana kwota nie stanowiła połowy wartości samochodu, a tylko ok. 1/6 część.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 33 kro w zw. z art. 45 kro stwierdzić należy, że także jest on nie zasadny. Przepis art. 33 kro wymienia przedmioty należące do majątku osobistego każdego z małżonków i Sąd Rejonowy rozliczając wydatki poniesione przez uczestnika na wspólny przedmiot po ustaniu wspólności majątkowej przepisu tego nie naruszył. Jeżeli zaś chodzi o treść art. 45 kro to przepis ten jest podstawą rozliczeń min. wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny. Okoliczność, że uczestnik sam opłacał czynsz i część mediów po ustaniu wspólności była niesporna między stronami. Wnioskodawczyni wywodziła jedynie, że uczestnik zobowiązał się do uiszczania tych należności w sprawie rozwodowej, w zamian za to ona zgodziła się na alimenty w kwocie 500 zł. Stanowisko wnioskodawczyni nie znajduje uzasadnienia w aktach rozwodowych. W tamtej sprawie uczestnik istotnie zobowiązał

się, że będzie płacił alimenty na syna w kwocie 500 zł oraz uiszczał płatności za mieszkanie, ale wnioskodawczyni na powyższe nie przystała i żądała alimentów również na siebie i takie Sąd zasądził. Oznacza to, że tamto zobowiązanie nie wywołało skutków prawnych dla wnioskodawczyni i w niniejszej sprawie nie ma wpływu na rozstrzygnięcie.

Zarzut naruszenia art. 212 § 3 kc również nie został skutecznie wywiedziony. Odroczenie terminu płatności dopłaty na czas zajmowania przez wnioskodawczynię mieszkania jest sprawiedliwe w stosunku do obu stron. Dopóki uczestnik nie będzie mógł dysponować mieszkaniem, nie będzie zobowiązany do uiszczania dopłaty i dopóki wnioskodawczyni będzie dysponować mieszkaniem nie otrzyma dopłaty. Stanowisko wnioskodawczyni, że uczestnik winien jej uiścić spłatę w terminie 14- tu dni bo może mieszkać razem z nią w mieszkaniu, jest nie do zaakceptowania. W sytuacji gdy strony nie mieszkają razem od kilku lat i są po rozwodzie, trudno wymagać, by teraz uczestnik miał zaciągać kredyt na spłatę, a następnie wprowadzić się do dwupokojowego mieszkania, w którym mieszka wnioskodawczyni i dorosły syn zwłaszcza, że jak sama wnioskodawczyni w apelacji podaje, strony pozostają w dużym konflikcie.

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że nie zachodziły podstawy do uwzględnienia apelacji i ją oddalił na zasadzie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc. O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 kpc, uznając brak podstaw do odstąpienia od zasady w nim wyrażonej.

Wnioski uczestnika o uwzględnienie dalszych wpłat z tytułu czynszu nie mogły być uwzględnione bowiem zmiana orzeczenia może nastąpić tylko w wyniku złożonej przez stronę apelacji – art. 386 § 1 kpc, a takiej uczestnik nie składał.

(...)